

- Autor: **Adamow Arkady**
- Tytuł: **Pętla**
- Wydawnictwo: Czytelnik
- Seria: Jamnik
- Rok wydania: 1977
- Nakład: 80320
- Tytuł oryginału: Pietla
- Tłumacz: Andrzej Bogdański
- Recenzent: [Maciej Szwedowski](#)

Ciało sekretarki leżało w wykopie

„Pętla” to porządnie napisana powieść radzieckiego drugoligowca Adamowa. Niewątpliwie brakuje tu warsztatu Wielkich Mistrzów Siemionowa i Szestakowa, oraz tak charakterystycznej dla nich lekkości pisania, dowcipu, błyskotliwych retort. Powieść przypomina raczej dzieła braci Wajnerów, które zaliczyć można do nurtu „psychologicznego” radzieckiej powieści kryminalnej. „Pętla” jest w rzeczy samej duszna, męcząca, czyta się ją ciężko. Podobnie jak u Wajnerów („Wizyta u Minotaura” oraz świetna „Beczka śmierci”) oraz u późnego Siemionowa („Przy Ogariewa 6”, „Przeciwnicy”) mamy tu życie człowieka radzieckiego przedstawione realistycznie, bez propagandowej otoczki. Weryzm opisów moskiewskich ulic i slumsów może zniechęcić czytelnika nastawionego na lekturę lekką i relaksującą, jednak znawca gatunku doceni ten realizm powieści, nieczęsty w popularnej literaturze radzieckiej. Wszechobecne błoto, alkoholicy, drobni cwaniacy i wielcy malwersanci, krew zabitego milicjanta na zaśmieconym podwórku – oto tło akcji „Pętli”. Nastawienie większości bohaterów do życia cechuje skrajny cynizm w myśl dewizy „i w socjalizmie można żyć, trzeba tylko dobrze przestudiować jego prawa.”

Pokrótkie o akcji książki – w głębokim wykopie na placu budowy gdzieś na moskiewskim

blokowisku robotnicy znajdują zwłoki młodej kobiety. Samobójstwo czy zabójstwo? Śledztwo powierzone zostaje młodemu inspektorowi milicji. Milicjant stara się odtworzyć ostatnie dni życia dwudziestokilkuletniej Wiery Topiliny, z zawodu sekretarki w pewnym zjednoczeniu, przesłuchuje więc jej przyjaciółki, szefa, byłych narzeczonych. Obraz, jaki wyłania się z tych rozmów, diametralnie zmienia jego pogląd na przyczyny śmierci kobiety.

O książce tej nie jestem w stanie napisać nic choćby umiarkowanie zabawnego, brak też godnych zapamiętania cytatów. Tym niemniej, właśnie ze względu na swoją odmienność, na ten specyficzny „duszny” klimat, jest to powieść warta przeczytania. Mocna czwórka.